

LA VINGUDA DE DÉU AL MÓN TANCAT

per KARL RAHNER

Si meditem el que l'Escriptura ens diu sobre el caràcter i el martiri d'Esteve, copsem un missatge en tot i per tot nadalenc, sempre que no ens entossudim en no entendre bé el Nadal.

Esteve és home de fe i de l'Esperit Sant, de gràcia i de fortalesa. I és per això, un home de llibertat, un home, podríem dir, que té el coratge de moure's, de sortir d'allò purament heretat, del clos segur de només la lletra. Per això prediu, segons l'Escriptura, la destrucció del Temple, i sap a l'estil de Pau i abans de Pau, que les institucions de l'Antic Testament seran superades per Jesús; per això, en el seu discurs del capítol 7 dels Fets dels Apòstols, veu la història del seu poble com una peregrinació única, un constant emprendre la marxa, un constant ser cridat i escollit, un avançar cap allò que és estrany, com una missió rebuda d'Algú que crida des d'un misteri inefable per fer-nos-hi entrar. Algú que no és l'ídol abastable que ens hem fabricat nosaltres mateixos i que portem sempre al davant com a fita enganyadora del nostre moviment. Per això, Esteve està ben disposat per tenir fe en aquell futur del seu poble que ell ja experimenta en la seva actualitat, ben disposat per a l'adveniment del Messies, i apte, doncs, per a rebre el missatge, de Nadal.

Per això interpreta en síntesi la història de perdició, paral·lela a aquesta història de salvació de dinàmica oberta, com a resistència als profetes, «que van predir la vinguda del Just»; com a resistència el punt culminant de la qual és, consegüentment, la mort traïdora del qui era el terme del moviment. I, quan mor, mor amb la mirada fixa en els horitzons oberts, vers la il·limitació sense fi de la seva vida plena de gràcia. I, precisament en aquest terme sense fi, contempla dret Aquell qui vingué per apropar la llunyania infinita; el qui vingué per convertir el món sencer en lloc de Déu, el qui destrueix la divinització del món i els seus poders, perquè ell mateix és la presència humana de Déu entre nosaltres: «Veig els cels oberts i el Fill de l'home dret a la dreta de Déu». Així, doncs, aquest jove que ostenta la palma de la victòria prop del pessebre de l'infant, no serà un bon intèrpret del Nadal? Nadal és la vinguda de Déu en un món tancat, per tal que aquest món s'obri a Déu i els cels al món.

Si a nosaltres mateixos ens anomenem homes, i a l'infinit, Déu, el nom que hem de donar al que hauria de ser la nostra fi —si és que això pot tenir nom— és aquest: el Déu home. Ara bé, Nadal diu: la fi ha vingut de part de Déu, i heus ací que aquesta fi és aquell qui cerca l'infinitament cercat en una sola persona: el Fill de l'Home, el Déu home, la glòria de Déu, que ara podem contemplar. Però només es contempla si es veu Jesús dret a la dreta de Déu. La fi s'ha apropiat per si mateixa a aquell qui cerca, i ha introduït el mateix cercador en allò cercat, de manera que no es perdi en cercar al Totalment Altre. Així hom es converteix en el qui troba pel fet de ser cercador senzill i pur; un cercador, de debò, que vol deixar-se trobar per Déu i no tan sols fruir de si mateix en un dubtós esgarriament, en el caminar d'un moviment sense meta que, en el fons, no cerca res.

Veritablement, d'ençà que existeix Nadal, els cels són oberts, perquè els cels han baixat a la terra. El creient veu Déu, que el mira amb rostre humà i l'estima amb un cor d'home. Des d'aleshores l'infinit és a prop i la finitud, oberta als horitzons infinits.